ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ
Завідувач кафедри
Алла СВІТЛИЧНА
(протокол від 01 вересня 2026 р. №1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА

освітньо-професійна програма Правознавство
спеціальність D8 Право
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2026 – 2027 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Університетська освіта» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Правознавство спеціальності D8 Право

Мова викладання: державна

Розробник: Світлична Алла, завідувач кафедри підприємництва і права, к.е.н., доцент

01 вересня 2026 р. Алла СВІТЛИЧНА

Погоджено гарантом освітньої програми Правознавство

01 вересня 2026 р. Євгенія ЛИПІЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Право»

протокол від 01 вересня 2026 року №1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності Олександр КАЛЬЯН

©ПДАУ 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	90	90
Кількість кредитів	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1/D8ПР_бд_2026	1/D8ПР_бз_2026
Семестр	1	1, 2
Лекції (годин)	16	10
Практичні (годин)	14	6
Самостійна робота (годин)	60	77
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота), годин	-	35
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: підготовка студентів до навчання у закладі вищої освіти, відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації, послідовний цільовий виклад основних питань, які допоможуть студентам першого курсу швидко адаптуватися до «нового» для них освітнього середовища відповідно до сучасних освітніх тенденцій, вимог Європейського простору вищої освіти, особливостей освітньої діяльності в університеті.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Університетська освіта» ґрунтується на загальних поняттях про вищу освіту та навчання в закладах вищої освіти, які формуються при вивченні дисциплін фундаментально-прикладного спрямування повної загальної середньої освіти.

4. Компетентності

загальні:

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

5. Програмні результати навчання

РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	**Очікувані результати навчання навчальної дисципліни**
РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і	Пояснювати основні принципи організації прикладного дослідження та вимоги до пошуку, відбору й використання інформації у правовій сфері
	Визначати мету, завдання, послідовність етапів та інформаційні

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	потреби власного прикладного дослідження
	Здійснювати пошук і добір нормативно-правових актів, наукових, навчальних та бібліографічних джерел з використанням ресурсів бібліотеки та інформаційних систем
	Систематизувати зібрані матеріали за визначеною проблематикою, розрізняючи види джерел та оцінюючи їх відповідність меті дослідження
	Складати та обґрунтовувати план прикладного дослідження із визначенням основних етапів, джерел інформації та способів представлення результатів з дотриманням принципів академічної доброчесності
РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди	Пояснювати принципи ефективної командної роботи, академічної комунікації та розподілу відповідальності між учасниками освітнього процесу
	Визначати власну роль, функції та відповідальність під час виконання індивідуальних і командних навчальних завдань
	Застосовувати правила конструктивної комунікації, співпраці та узгодження позицій під час виконання командних завдань
	Організовувати власну діяльність відповідно до спільного плану роботи команди, забезпечуючи виконання визначених завдань у встановлені строки
	Оцінювати результати командної роботи та власний внесок у досягнення спільної мети, визначаючи напрями підвищення ефективності співпраці.
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи	Характеризувати взаємозв’язок правової культури, академічної та професійної доброчесності, законності, справедливості, рівності та відповідальності у підготовці майбутнього правника
	Виявляти прояви академічної недоброчесності, корупції, дискримінації та інших порушень правових і етичних принципів у навчальних та професійних ситуаціях
	Застосовувати принципи верховенства права, академічної доброчесності, неприпустимості корупції, рівності та недискримінації під час розв’язання навчальних і практичних ситуацій
	Обґрунтовувати рішення щодо дотримання правових, етичних та академічних принципів у професійній діяльності майбутнього правника з урахуванням його ролі у захисті прав людини та забезпеченні сталого розвитку суспільства

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *вправи; робота з навчально-методичною літературою.*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, кейс-метод, «Мозковий штурм»; командні конкурси і змагання;*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *самостійна робота, реферат/доповідь/есе, тестування.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу

Головні тенденції розвитку вищої освіти в європейських країнах. Світові освітні системи. Особливості підготовки фахівців в університетах США. Реорганізація університетської освіти у Франції. Перспективи розвитку університетської освіти в Італії. Тенденції розвитку університетської освіти в розвинутих країнах Європи і світу. Особливості університетської освіти в Україні.

Тема 2. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти

Структура та форми організації процесу навчання. Навчання як різновид педагогічного спілкування. Закон України «Про вищу освіту». Основні положення ПДАУ, що стосуються регламентації освітнього процесу. Процедура вибору навчальних дисциплін студентами. Академічна мобільність: види і форми. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції

Академічна культура і етика у вищій освіті. Доброчесність викладача і студента. Академічна порядність, академічна цілісність через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Кодекс академічної доброчесності. Основні прояви академічної нечесності в академічному світі. Методи запобігання академічної нечесності; моральний осуд. Західний досвід покарання за нечесність. Визначення та поняття корупції. Запобігання і протидія корупції.

Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах

Види академічних письмових робіт (курсова робота, звіт про проходження практики, кваліфікаційна робота) реферат, доповідь, презентація, есе, анотація, рецензія, проєкт) та їх особливості. Правила оформлення використаних джерел. Види оформлення використаних джерел. Правила оформлення посилань відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Тема 5. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти

Особливості соціально-культурної інфраструктури закладу вищої освіти. Характеристика основних складових соціально-культурної інфраструктури ПДАУ. Бібліотека як складова соціально-культурної інфраструктури закладу вищої освіти. Кращі бібліотеки світу та України. Довідково-бібліографічний апарат. Каталоги, систематичні каталоги, картка каталогу, систематизація даних, бібліографія. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК). Психологічна служба, Інститут омбудсмена учасників освітнього процесу (уповноваженого з прав людини) ПДАУ.

Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи

Зародження та розвиток студентського самоврядування як невід'ємного елементу університетської освіти. Діяльність органів студентського самоврядування та його роль в розбудові сучасної вищої освіти. Зарубіжний досвід організації та функціонування студентського самоврядування в закладах вищої світи. Структура студентського самоврядування. Положення «Про студентське самоврядування Полтавського державного аграрного університету». Студентське самоврядування і наукова діяльність ННІ ЕУПІТ.

Тема 7. Фахова підготовка у закладі вищої освіти та її роль у досягненні цілей сталого розвитку

Компетентнісний підхід у системі фахової підготовки здобувачів вищої освіти. Стандарт вищої освіти спеціальності D8 Право: призначення, структура та вимоги до результатів навчання. Освітня програма «Правознавство»: структура, зміст і логіка формування загальних та спеціальних компетентностей. Освітні компоненти та їх роль у професійному становленні майбутнього правника. Умови ефективного професійного та особистісного розвитку здобувача юридичної освіти. Вища юридична освіта як чинник забезпечення сталого розвитку суспільства та утвердження верховенства права. Роль майбутнього правника у досягненні Цілей сталого розвитку Формування професійної правосвідомості та відповідального ставлення майбутнього правника до забезпечення законності, справедливості та сталого розвитку суспільства.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин							
	Денна форма здобуття освіти (D8ПР_бд_2026)				Заочна форма здобуття освіти (D8ПР_бз_2026)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	12	2	2	8	12	2		10
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти	16	4	2	10	16	2	2	12
Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 5. Соціально-культурна інфра-структура закладу вищої освіти	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 7. Фахова підготовка у закладі вищої освіти та її роль у досягненні цілей сталого розвитку	12	2	2	8	12	2	-	10
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	-	-	-	35
Усього годин	**90**	**16**	**14**	**60**	**90**	**10**	**6**	**74**

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	2	
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти	2	2

Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	2	2
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	2	2
Тема 5. Соціально-культурна інфра-структура закладу вищої освіти	2	-
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	2	-
Тема 7. Фахова підготовка у закладі вищої освіти та її роль у досягненні цілей сталого розвитку	2	-
Разом	14	6

9. Теми самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	8	10
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти	10	12
Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	10	10
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	8	8
Тема 5. Соціально-культурна інфра-структура закладу вищої освіти	8	12
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	8	12
Тема 7. Фахова підготовка у закладі вищої освіти та її роль у досягненні цілей сталого розвитку	8	10
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	35
Разом	60	74

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання в аудиторний та позааудиторний час: контрольної роботи для здобувачів заочної форми здобуття освіти.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	Денна форма здобуття освіти D8ПР_бд_2026	Заочна форма здобуття освіти D8ПР_бз_2026
РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами	- обговорення теоретичних питань; - розв'язування тестів; - реферат/доповідь/есе, презентація; - виконання письмових завдань самостійної роботи	- обговорення теоретичних питань; - розв'язування тестів; - реферат/доповідь/есе, презентація; - виконання письмових завдань самостійної роботи
РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди	- обговорення теоретичних питань; - презентація	- обговорення теоретичних питань. - презентація

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи	- обговорення теоретичних питань; - розв'язування тестів; - реферат/доповідь/есе, презентація; - виконання письмових завдань самостійної роботи	- обговорення теоретичних питань; - розв'язування тестів; - реферат/доповідь/есе, презентація; - виконання письмових завдань самостійної роботи

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма здобуття освіти)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					**Разом**
	обговор. теорет. питань	розв'яз. тестів	виконання завдань самостійної роботи			
			письмове завдання	реферат/ доповідь/ есе	презентація	
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	2	5	3			**10**
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти	2	5	3			**10**
Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	2	5	3			**10**
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	2	5	3			**10**
Тема 5. Соціально-культурна інфра-структура закладу вищої освіти	2	5	3			**10**
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	2	5	3			**10**
Тема 7. Фахова підготовка у закладі вищої освіти та її роль у досягненні цілей сталого розвитку	2	5	3			**10**
За будь-якою темою на вибір				10		**10**
За будь-якою темою на вибір					20	**20**
Разом	**14**	**35**	**21**	**10**	**20**	**100**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма здобуття освіти)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			**Разом**
	обговор. теорет. питань	розв'яз. тестів	контрольна робота	
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	5	5		**10**
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти	5	5		**10**
Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	5	5		**10**
Тема 4. Академічна доброчесність у письмових роботах	5	5		**10**
Тема 5. Соціально-культурна інфра-структура закладу вищої освіти		5		**5**
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи		5		**5**
Тема 7. Фахова підготовка у закладі вищої освіти та її роль у досягненні цілей сталого розвитку		5		**5**
Контрольна робота			45	**45**
Разом	**20**	**35**	**45**	**100**

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом – залік.

Шкала та критерії оцінювання обговорення теоретичних питань (денна форма здобуття освіти)

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2	Здобувач повно, правильно та логічно розкриває зміст теоретичного питання; демонструє розуміння основних понять, принципів і положень теми; використовує відповідну термінологію; наводить доречні приклади, аргументує власні положення; бере активну участь в обговоренні та може відповісти на уточнювальні запитання.
1	Здобувач частково розкриває зміст теоретичного питання, демонструє загальне розуміння основних положень, але допускає окремі неточності або неповно розкриває окремі аспекти; використовує основну термінологію; бере участь в обговоренні, однак потребує додаткових запитань або уточнень викладача.
0	Здобувач не розкриває зміст теоретичного питання або демонструє фрагментарні, неправильні знання; не володіє основними поняттями та термінологією теми; не може обґрунтувати відповідь, що не дозволяє оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання обговорення теоретичних питань
(заочна форма здобуття освіти)

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
5	Здобувач повно, змістовно та логічно розкриває теоретичне питання, демонструє глибоке розуміння основних понять, положень і взаємозв'язків; правильно використовує фахову термінологію, наводить доречні приклади, аргументує власні судження, активно долучається до обговорення та впевнено відповідає на уточнювальні запитання.
4	Здобувач достатньо повно розкриває зміст питання, демонструє належне розуміння основних положень і володіння термінологією; відповідь логічна та аргументована, але містить незначні неточності або недостатньо розкриває окремі аспекти; бере активну участь в обговоренні та відповідає на уточнювальні запитання.
3	Здобувач загалом розкриває зміст питання, демонструє базове розуміння теоретичного матеріалу, проте відповідь є неповною або недостатньо системною; допускає окремі помилки й неточності у використанні термінології; приклади та аргументація обмежені; для уточнення відповіді потребує додаткових запитань викладача.
2	Здобувач частково розкриває теоретичне питання, відтворює окремі положення навчального матеріалу, але має труднощі з їх поясненням та встановленням взаємозв'язків; допускає суттєві неточності; участь в обговоренні переважно пасивна, відповідь потребує значної допомоги викладача.
1	Здобувач демонструє фрагментарні знання з питання, називає окремі поняття або положення без належного їх пояснення; допускає значні помилки; не може самостійно аргументувати відповідь і бере участь в обговоренні лише за безпосередньої допомоги викладача.
0	Здобувач не володіє основним змістом теоретичного питання, не розуміє ключових понять і положень, не може сформулювати змістовну відповідь або не бере участі в обговоренні.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
0-5	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-5 (по 0,5 балів за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/доповіді/есе

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
9-10	Робота повністю відповідає темі, змістовно й глибоко її розкриває. Матеріал викладено логічно, послідовно та аргументовано. Продемонстровано ґрунтовне розуміння проблеми, уміння аналізувати й узагальнювати інформацію, формулювати самостійні судження та обґрунтовані висновки. Використано достатню кількість актуальних і релевантних джерел, коректно оформлено посилання. Робота характеризується високим рівнем самостійності, грамотності та відповідності вимогам до оформлення.

7-8	Тема розкрита достатньо повно, основні теоретичні положення висвітлено правильно. Матеріал має загалом логічну структуру та послідовність. Наявні аргументація, узагальнення та висновки, однак окремі положення недостатньо глибоко проаналізовані або обґрунтовані. Використано актуальні джерела, але їх опрацювання може мати переважно описовий характер. Допущено незначні змістові, мовні чи технічні недоліки.
5-6	Робота загалом відповідає темі, але її розкриття є неповним або поверховим. Переважає відтворення інформації над її аналізом. Аргументація недостатня, власна позиція та самостійні узагальнення представлені обмежено. Висновки мають загальний характер або недостатньо пов’язані зі змістом роботи. Використано обмежене коло джерел. Наявні помітні недоліки структури, викладу, грамотності чи оформлення.
3-4	Тема розкрита частково, матеріал викладено фрагментарно та непослідовно. Наявні суттєві прогалини у висвітленні проблеми, недостатнє розуміння теоретичного матеріалу. Аргументація слабка, аналіз і власні висновки практично відсутні. Використання джерел обмежене або некоректне. Робота містить значні змістові, логічні, мовні та технічні недоліки.
1-2	Робота лише частково стосується визначеної теми, має фрагментарний характер і не демонструє належного опрацювання проблеми. Зміст недостатній, наявні суттєві помилки та відсутня аргументована авторська позиція. Висновки відсутні або не відповідають змісту. Структура та оформлення істотно не відповідають установленим вимогам.
0	Роботу не подано або подано матеріал, який не відповідає визначеній темі та завданню, що не дозволяє оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання презентації

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
20	Презентація повністю відповідає темі та поставленому завданню, має чітку логічну структуру й демонструє глибоке розуміння особливостей функціонування системи вищої освіти. Матеріал ґрунтовно опрацьований, використано актуальні нормативно-правові акти, наукові джерела та практичні приклади. Висновки обґрунтовані, продемонстровано здатність пов’язувати теоретичні положення з практикою університетської освіти. Презентація має якісне візуальне оформлення. Здобувач упевнено представляє матеріал, аргументовано відповідає на запитання та демонструє самостійність у виконанні роботи.
18-19	Презентація повністю розкриває тему, має логічну структуру та достатній рівень змістовності. Основні положення теми висвітлено правильно, використано релевантні нормативно-правові й наукові джерела, наведено доречні приклади з практики вищої освіти. Висновки обґрунтовані та відповідають змісту роботи. Візуальне оформлення якісне й сприяє сприйняттю матеріалу. Здобувач демонструє належне володіння матеріалом і відповідає на запитання. Можливі окремі незначні недоліки в деталізації окремих положень, аргументації або оформленні
16-17	Презентація відповідає темі та основним вимогам завдання, матеріал викладено послідовно. Здобувач демонструє достатнє розуміння основних понять, принципів і особливостей теми. Використано нормативні документи, теоретичні положення та практичні приклади, однак окремі аспекти розкрито

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
	недостатньо глибоко. Висновки загалом обґрунтовані, проте окремі узагальнення потребують конкретизації. Візуальне оформлення загалом якісне, представлення матеріалу послідовне, відповіді на запитання переважно правильні.
14-15	Презентація загалом відповідає темі, але має окремі змістові або структурні недоліки. Здобувач розуміє основні положення теми, проте виклад має переважно описовий характер. Нормативно-правові акти, наукові джерела або практичні приклади використано недостатньо повно. Висновки сформульовано, але їх обґрунтування є неповним. Під час представлення матеріалу здобувач загалом орієнтується в темі, однак відповіді на окремі запитання можуть бути недостатньо аргументованими.
12-13	Презентація частково розкриває тему та містить основний необхідний матеріал, однак характеризується недостатньою системністю й глибиною. Практичні приклади недостатньо пов’язані з теоретичними положеннями. Висновки загальні та недостатньо обґрунтовані. Візуальне оформлення має окремі недоліки. Під час представлення здобувач відповідає переважно на основні запитання.
10-11	Презентація розкриває тему лише частково. Матеріал має переважно описовий характер, окремі важливі аспекти університетської освіти висвітлено недостатньо. Використання нормативно-правових актів, наукових джерел і практичних прикладів обмежене. Наявні помилки або неточності у трактуванні понять і положень. Висновки недостатньо пов’язані зі змістом презентації. Виявляються недоліки в логіці викладу, оформленні та представленні матеріалу.
8-9	Презентація має суттєві недоліки у змісті, структурі та розкритті теми. Значну частину матеріалу викладено фрагментарно або формально. Основні поняття й положення університетської освіти розкрито неповно, нормативно-правові та наукові джерела використано недостатньо або некоректно. Практичні приклади майже відсутні. Висновки слабко обґрунтовані або не відповідають змісту роботи. Наявні істотні недоліки в оформленні презентації та представленні матеріалу.
5-7	Презентація лише частково відповідає темі та вимогам завдання. Матеріал недостатній за обсягом і змістом, має фрагментарний та переважно репродуктивний характер. Здобувач демонструє обмежене розуміння проблематики теми. Основні поняття, нормативні вимоги та особливості організації вищої освіти висвітлено поверхово або з помилками. Аналіз, практичні приклади й обґрунтовані висновки майже відсутні. Під час представлення здобувач має значні труднощі з поясненням матеріалу та відповідями на запитання.
1-4	Презентація практично не розкриває визначену тему або не відповідає поставленому завданню. Матеріал містить численні суттєві помилки, має безсистемний характер. Відсутнє належне використання джерел, не розкрито основні поняття та положення теми, не сформульовано обґрунтованих висновків. Здобувач не демонструє достатнього розуміння представленого матеріалу, не може пояснити його основні положення та відповісти на запитання.
0	Презентація не представлена або її зміст не відповідає визначеній темі та поставленому завданню, що унеможливлює оцінювання рівня засвоєння

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
	навчального матеріалу, сформованості відповідних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання питань самостійної роботи (письмове завдання)

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
3	Завдання виконано повністю та правильно. Зміст відповідає поставленому завданню, продемонстровано розуміння теоретичного матеріалу та вміння застосовувати його під час виконання завдання. Відповідь логічна, послідовна й обґрунтована, висновки відповідають отриманим результатам. Робота виконана самостійно, без суттєвих помилок.
2	Завдання виконано загалом правильно, але не повністю або з окремими неточностями. Продемонстровано достатнє розуміння матеріалу, проте обґрунтування окремих положень є недостатнім, наявні незначні помилки чи пропуски. Загальний результат є правильним і відповідає поставленому завданню.
1	Завдання виконано частково. Продемонстровано фрагментарне розуміння матеріалу, наявні суттєві помилки, неповне розкриття питання або недостатнє обґрунтування відповіді. Результат лише частково відповідає поставленому завданню.
0	Завдання не виконано, виконано неправильно або відповідь не відповідає поставленому завданню. Відсутнє належне розуміння навчального матеріалу або робота не подана, що не дозволяє оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи студентів заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота здається на перевірку до початку сесії. Кожне з 3 питань оцінюється від *0* до *15 балів*:

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
13-15	Відповідь повна, правильна, логічна та послідовна, повністю розкриває зміст теоретичного питання. Здобувач демонструє глибоке та системне розуміння основних понять, принципів, підходів і закономірностей стратегічного управління, коректно використовує професійну термінологію, встановлює взаємозв’язки між теоретичними положеннями. Наводить доречні приклади, аргументує основні положення, демонструє здатність пов’язувати теорію з практикою стратегічного управління та формулює самостійні, обґрунтовані висновки.
10-12	Відповідь правильна та змістовна, основний зміст питання розкрито. Здобувач володіє необхідним теоретичним матеріалом, правильно характеризує основні поняття, принципи та підходи, демонструє їх розуміння. Водночас окремі аспекти розкрито недостатньо глибоко, аргументація або практичні приклади можуть бути обмеженими. Можливі окремі неточності у формулюваннях, які не впливають істотно на загальну правильність відповіді.

7-9	Відповідь частково розкриває зміст питання. Здобувач відтворює основні теоретичні положення, але виклад має переважно описовий характер і недостатньо систематизований. Не всі ключові аспекти питання розкрито, взаємозв'язки між поняттями та процесами пояснено недостатньо. Наявні помилки або неточності в термінології, аргументації чи прикладах. Водночас здобувач демонструє загальне розуміння сутності питання.
4-6	Відповідь фрагментарна, питання розкрито поверхово. Здобувач демонструє лише окремі знання з теми, допускає суттєві помилки у визначеннях, характеристиці понять та теоретичних положень. Логіка викладу недостатньо послідовна, аргументація слабка або відсутня. Значна частина ключових аспектів питання не розкрита.
1-3	Відповідь не відповідає змісту питання або містить лише окремі фрагменти інформації. Здобувач не демонструє достатнього розуміння основних понять і положень теми, допускає суттєві помилки, не може логічно та аргументовано розкрити питання і сформулювати обґрунтовані висновки.
0	Відповідь відсутня, що не дозволяє оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Таким чином за виконану згідно з вимогами роботу, в якій повністю розкрито зміст питань, здобувач вищої освіти може отримати максимум *45 балів*.

Захист контрольної роботи не передбачається. Оцінювання контрольної роботи відбувається дистанційно викладачем без присутності здобувача вищої освіти. Результат повідомляється напередодні заліку. Якщо здобувач вищої освіти незгоден з оцінкою, то йому надається можливість доопрацювати контрольну роботу.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер, мережа Wi-fi, мультимедійне забезпечення (проектор), проекційний екран, презентації, Електронна бібліотека ПДАУ, Електронний репозитарій ПДАУ, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle

13. Політика навчальної дисципліни

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Повторне виконання завдань поточного контролю з метою підвищення раніше отриманої оцінки або збільшення кількості балів не допускається. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F має право повторно опанувати освітній компонент.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, в якому регламентовано процедуру розгляду порушення академічної доброчесності. Обов'язковими вимогами є: виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів; у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора; включати до академічного твору раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

Використання технологій штучного інтелекту під час виконання завдань самостійної

роботи допускається за умови дотримання законодавства України, цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, та вимог внутрішніх актів Університету, зокрема, Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ. Інструменти ШІ можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації, генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування висновків та пропозицій. У разі використання при виконанні творчих завдань (розв'язання ситуаційних завдань) текстів, зображень, даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання у виконаному завданні самостійної роботи із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання самостійної роботи, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. У разі встановлення факту таких порушень здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати нове завдання самостійної роботи.

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань або неучасті в заходах поточного контролю за відповідний вид навчальної діяльності виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю, окрім тих, які проводилися під час аудиторних занять. Відпрацювання пропущених заходів поточного контролю здійснюється виключно з метою оцінювання результатів навчання, які не були оцінені у встановлені строки.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування онлайн-курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, EdEra тощо з подальшим перезарахуванням здобутих результатів навчання як частини навчальної дисципліни. Перезарахування може відбуватися упродовж семестру, у якому відбувається опанування освітнього компонента, не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	Prometheus	Україна на шляху до ЄС	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+UAEU101+2023_T2
Тема 2. Організація освітнього процесу та фахової підготовки у закладі вищої освіти	Prometheus	Зрозуміло про конфлікт інтересів	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NAZK+COI_SIMPLE+2021_T3
Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	EdEra	Академічна доброчесність	https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about
Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	Prometheus	Дослідження корупції: Як це працює?	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+CSHW101+2018_T1

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 3. Академічна доброчесність та протидія корупції	Prometheus	Боротьба з корупцією	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NAUKMA+ANTICOR101+2015_T2
Тема 5. Соціально-культурна інфраструктура закладу вищої освіти	Prometheus	Громадська та політична участь: базовий курс	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CPP101+2021_T1
Тема 6. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи	Prometheus	Життєстійкість молоді в умовах криз	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3
Тема 7. Фахова підготовка у закладі вищої освіти та її роль у досягненні цілей сталого розвитку	E-learning	Стале управління відходами	https://e-learning.zerowastevision.org/_waste/index.aspx?lang=uk

Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ студенти мають право оскаржувати результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, силабусі, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора інституту. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора № 222 від 24 червня 2025 р. URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf .
2. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Томаневич Л.М. Університетська освіта: навчальний посібник (рек. МОН України). 3-є вид. В-во Магнолія. 2021. 304 с.
3. Безкровний О., Лега О.. Університетська освіта : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2025. 238 с.
4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII зі змінами і доповненями. *Відомості Верховної Ради.* 2014. №37-38, ст.2004. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
5. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 №4742-IX . *Голос України.* 2026. 31 січня (№20). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text

Допоміжні:

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) URL : https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. Волкова Н., Світлична А., Михайлова О. Новаторські підходи до візуалізації

інформації в освітньому процесі. *Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти* : матеріали 55-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів. Полтава : ПДАУ, 2024. 250 с. С. 96-98.

3. Дячков Д.В., Світлична А.В. Штучний інтелект: перспективи і виклики використання в освітньому процесі. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. №5(5). С.834-842.

4. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 року № 722/2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text

5. Світлична А.В, Волкова Н.В, Світлична О.А. Потенціал та перспективи розвитку аграрного сектору України в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку.* 2024. №79. URL: http://www.market-infr.od.ua/uk/79-2024.

6. Світлична А.В., Волкова Н.В., Мирна О.В. Бізнес в умовах воєнного стану: кадровий дефіцит і шляхи його подолання. *Наукові інновації та передові технології.* 2026. №2(54). С. 777-785. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-777-785 URL: https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/37113/37114

7. Світлична А.В., Дячков Д.В., Дядик Т.В. Основні вимоги ринку праці до підготовки фахівців з вищою освітою. *Економічний простір.* Збірник наукових праць. 2025. №198. С. 109-114. URL: https://economic-prostir.com.ua/article/198-osnovni-vymogy-rynku-praczi-urayiny-do-pidgotovky-fahivcziv-z-vyshhoyu-osvitoyu/

8. Світлична А.В., Загребельна І.Л. Вища освіта в Україні в умовах воєнного стану. Матеріали конференції професорсько-викладацького складу ПДАУ за результатами науково-дослідної роботи 2021-2022 років. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 112-113.

9. СвітличнаА.В., Дядик Т.В., Загребельна І.Л. Вища освіта в Україні: виклик сьогодення. *Перспективи та інновації науки*. 2022. Вип. 2(7). С. 623-632.

10. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/strategiya-rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-na-2022-2032-roki?form=MG0AV3

11. Diachkov D., Svitlychna A. Current challenges of artificial intelligence application in the educational process. *Системи та засоби штучного інтелекту* : тези доповідей Міжнародної наукової конференції «Штучний інтелект: досягнення, виклики та ризики». Київ: ІПШІ «Наука і освіта», 15-16.03.2024. С. 386-389.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: https://naqa.gov.ua/

2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/ua.

3. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/.

4. Офіційний сайт Полтавського державного аграрного університету. URL: http://www.pdau.edu.ua.

5. Положення про освітню діяльність ПДАУ URL: https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist.